

Områdeskansliet för humaniora,
juridik och samhällsvetenskap och
Områdeskansliet för naturvetenskap

Reviderade anvisningar för lokala examensbeskrivningar vid Stockholms universitet¹

Inledning

Varför behövs en examensbeskrivning?

Kraven för vad som kan ingå i en examen regleras inte helt av högskoleförordningen (HF) utan HF definierar enbart vissa ramar. För kandidatexamen till exempel formuleras kraven på följande sätt:

Kandidatexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, varav minst 90 högskolepoäng med successiv fördjupning inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen. För kandidatexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen. För kandidatexamen med en viss inriktning ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Examensbeskrivningen kompletterar det som står i förordningen genom att för examen i respektive huvudområde dels precisera vad kravet på successiv fördjupning inom huvudområdet innebär, dels genom att ange vilka ytterligare krav som eventuellt ställs.

Examensbeskrivningen ska vara det dokument som bestämmer vilka krav som ställs för att samtliga examenmål ska nås av alla, oberoende av om studenten följer t.ex. en utbildningsplan för ett program eller inte. En utbildningsplan kan därmed inte ersätta en examensbeskrivning.²

Examensbeskrivningen fyller främst tre funktioner:

1. Kvalitetssäkring av examen: Examensbeskrivningar anger vilka kurser som krävs för att samtliga examenmål ska uppnås av alla.
2. Information till och rättssäkerhet för studenterna: Examensbeskrivningen anger vad som krävs för examen vid Stockholms universitet. Den fastslår även konsekvenserna (och möjligheterna) för en student som vill byta ut en kurs som anges i en utbildningsplan mot en annan kurs.
3. Stöd till studentavdelningen vid utfärdande av examen: Examensbeskrivningen anger vilka kurser som måste ingå i respektive examen.

---

¹ Rektor beslutade 2013-11-07 att lokala examensbeskrivningar ska tas fram (dnr SU FV-3.2.7-3314-13).

² Utbildningsplanen beskriver därutöver visserligen en planerad studiegång som om den följs ska garantera att studenten når examenmålen. En utbildningsplan är dock inte bindande såvida inte förkunskapskraven för kurserna, framför allt de för det självständiga arbetet, är formulerade så att det är nödvändigt att gå just de kurser som nämns i utbildningsplanen.

Varför och hur har mallen reviderats?

Efter önskemål om översyn av hur de lokala examensbeskrivningarna fungerat, har en arbetsgrupp bestående av representanter för områdena, studentavdelningen och kåren tillsatts.

Den nuvarande mallen fungerar utmärkt för vissa huvudområden, men inom andra huvudområden resulterar nuvarande mall i långa, komplexa examensbeskrivningar, som dessutom behöver frekventa revideringar. Det leder till en ökad risk för misstag, och för att de kurskrav som anges i utbildningsplan och examensbeskrivning inte stämmer överens. Arbetsgruppen har genom intervjuer med referenspersoner främst studierektorer konstaterat att ökad flexibilitet och minskning av antalet revideringar i hur kraven formuleras är angeläget.

De förändringar som föreslogs i arbetsgruppens undersökning var att möjligheten till hänvisning till utbildningsplan läggs till och möjlighet ges att specificera omfattningskrav med nivåkrav samt att kravet på att specificera alla kurser ändras till att endast obligatoriska kurser specificeras. Förutom dessa ändringar har mallen ändrats för att lyfta fram informationen om examenskraven.

En ökad flexibilitet medför en för respektive huvudområde mer anpassad examensbeskrivning. Möjligheten till en flexiblare mall bedöms i flertalet fall minska antalet onödiga förfrågningar från studentavdelningen i enskilda ärenden samt minska antalet revideringar och den administration som kontinuerliga revideringar medför. Samtidigt innebär upplägget med en flexiblare mall, att inga ändringar i sättet att skriva examensbeskrivningar behöver göras inom de huvudområden där den nuvarande mallen fungerar väl.

Anvisningar för att fylla i mall för examensbeskrivning

Röd text i mallarna ska fyllas i. Blå text är instruktioner som ska tas bort när texten väl är inlagd.

Svart text får inte ändras förutom i de fall det specifikt anges av mallen (t ex då vissa stycken inte ska användas).

Utöver de instruktioner som står i mallen finns följande anvisningar.

Se mallen.

1. Fastställande

Fylls i av respektive fakultetskansli.

2. Nivå

Kandidatexamen: grundnivå

Magister-, masterexamen: avancerad nivå

3. Krav för Examen (utan inriktning)

Ett lokalt beslut är beslut om krav utöver dem i examensordningen - bilaga 2 Högskoleförordningen, som fattats av områdes/fakultetsnämnd.

Det finns två typer av krav det ena är (1) omfattningskrav, kravet utgår från högskoleförordningens kravställning och kan byggas på med krav på viss nivå inom huvudområdet, biområde eller obligatoriska kurser. Den andra typen av krav utgår också från högskoleförordningens krav men utgörs av hänvisning till (2) utbildningsplan.

Här beskrivs konkret vilka krav som finns för att uppnå examen. Observera att användande av olika krav för samma examen innebär att student oavsett studiegång kan prövas mot de olika kraven.

(1) Omfattningskrav och eventuella progressionskrav inom huvudområdet och eventuellt biämne samt eventuella obligatoriska och övriga kurser

- Omfattning (obligatorisk uppgift)

Omfattningen inom huvudområdet måste vara minst 90 hp. Om inte självständigt arbete anges som obligatorisk kurs så måste det anges separat när man använder omfattningskrav.

- Progressionskrav (valfritt)

I de fall man väljer att inte ange någon eller få obligatoriska kurser kan man använda sig av progressionskrav, då anger man hur många poäng som krävs inom huvudområdet på en eller flera SUHF nivåer.

- Biområde (valfritt)

Om krav på biområde ställs ska omfattningen och eventuell SUHF nivå anges.

- Obligatoriska kurser (valfritt)

Om krav på obligatoriska kurser anges ska kurser inom huvudområdet markeras med *

- Övriga kurser (valfritt)

Övriga kurser anges i omfattning och kan antingen vara valfria eller valbara. Används valbara så måste utbudet finnas tillgängligt och uppdateras vid ändringar.

Exempelskrivning 1a:

Filosofie kandidatexamen i Arkeologi uppnås efter uppfyllda kursfordringar om 180 högskolepoäng, varav **minst** 90 högskolepoäng inom huvudområdet.

För kandidatexamen krävs inom kursfordringarna ett fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.

Exempelskrivning 1b:

Filosofie kandidatexamen i Arkeologi uppnås efter uppfyllda kursfordringar om 180 högskolepoäng, varav **minst** 90 högskolepoäng inom huvudområdet, samt 30 högskolepoäng inom Etnologi.

För kandidatexamen krävs inom kursfordringarna ett fullgjort självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.

Exempelskrivning 1c:

Filosofie kandidatexamen i Arkeologi uppnås efter uppfyllda kursfordringar om 180 högskolepoäng, varav **minst** 90 högskolepoäng inom huvudområdet varav minst 30 hp på G1F-nivå, samt minst 60 högskolepoäng inom Etnologi varav minst 30 på G1F-nivå.

För kandidatexamen krävs inom kursfordringarna ett fullgjort självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.

Exempelskrivning 1d:

Filosofie kandidatexamen i Arkeologi uppnås efter uppfyllda kursfordringar om 180 högskolepoäng, varav **minst** 90 högskolepoäng inom huvudområdet.

Obligatoriska kurser

Arkeologi I, 30 hp *

Arkeologi II*

Arkeologi, kandidatkurs(inkl självständigt arbete)*

Övriga kurser

Till ovan angivna obligatoriska kurser krävs uppfyllda kursfordringar om 90 hp valfria kurser.

Exempelskrivning 1e:

Filosofie kandidatexamen i Arkeologi uppnås efter uppfyllda kursfordringar om 180 högskolepoäng, varav **minst** 90 högskolepoäng inom huvudområdet varav minst 30 hp på G1F-nivå, samt minst 30 högskolepoäng inom Etnologi.

Obligatoriska kurser

Arkeologi, kandidatkurs(inkl självständigt arbete)*

Övriga kurser

Till ovan angivna obligatoriska kurser krävs uppfyllda kursfordringar om 30 hp valbara kurser och 30 hp valfria kurser.

(2) Utbildningsplanskrav

Vid hänvisning till utbildningsplan är det viktigt att se över hur utbildningsplanerna skrivits, har inga obligatoriska kurser angetts i utbildningsplanen räknas alla kurser som obligatoriska. Det är den utbildningsplan som gäller när studenten påbörjar sina studier som ska ingå i examen som studenten omfattas utav. Om endast denna typ av examenskrav ska gälla även för studenter som läser fristående kurser så måste ”Gäller även för kurser som lästs genom fristående studiegång anges”.

Exempelskrivning 1f:

För att uppnå kraven för en filosofie kandidatexamen i arkeologi krävs den studiegång som är fastställd i utbildningsplanen för antingen Kandidatprogrammet i Arkeologi, Kandidatprogrammet klassiska studier eller Kandidatprogrammet i museer och kulturarv.

3.1 Krav för examen med examensinriktning

Se punkt 3 ovan.

3.2 Beslut om undantag från lokala examenskrav

Se mallen.

4. Övergångsregler

Se mallen.

5. Mål

Formuleringen är hämtad från examensordningen - bilaga 2 högskoleförordningen.

Lokala mål

Ett lokalt beslut, fattat av områdes/fakultetsnämnd, är beslut om krav utöver dem i examensordningen.

Framgår av kurs- eller utbildningsplanerna.